



آلوده‌ترین و پاک‌ترین

روزهای بار



آزاده باقری

روزنامه‌نگار

این روزها پاییز دیگر با زرد شدن برگ‌ها و خش‌خش آنها خودنمایی نمی‌کند. پاییز با دود و آلودگی همراه است و دعای باران و شاید کمی وزش باد که پاییز سال‌های دور را کمی به یادمان بیاورد. پاییز که می‌رسد دیگر همه نگران آلودگی هوا هستند و دانش‌آموزان در انتظار خبر تعطیلی مدارس‌اند. در حالی که شاید در سال‌های نه‌چندان دور وارونگی دما تنها مطلبی بود که در کتاب‌های درسی نوشته شده و وقتی درباره وارونگی دما سؤال می‌شد هیچ کس در واقعیت نمی‌دانست چه‌دردسرها با خود به همراه می‌آورد.

باشیم به آلوده‌ترین و پاک‌ترین شهرهای ایران و عواملی که موجب شده این شهرها با چنین آب و هوایی شناخته شوند.

شهرهای ایران در آمارهای جهانی آلودگی هوا کجا قرار دارند؟

اول از همه بهتر است بدانید که آلوده‌ترین شهرهای ایران از نظر آمارهای جهانی که ثبت می‌شود کدام شهرها هستند. با وجود آن که تهران به عنوان پایتخت کشور آلودگی‌هایش بیشتر از شهرهای دیگر کشور تحت‌الشعاع قرار می‌گیرد و خبرهای آلودگی آن بیشتر از شهرهای دیگر منتشر می‌شود، اما برخی شهرهای دیگر ایران قبل از تهران در صدر آلودگی هستند. برای همین این سؤال پیش می‌آید علت آلودگی شهرهای دیگر چیست؟

براساس تحقیقات و مطالعات انجام شده توسط پایگاه بین‌المللی دیده‌بانی آلودگی هوا در سوئیس که روی ۳۰۰۰ شهر جهان است اندیمشک، مشهد، اصفهان، تهران، کرمان، مبارکه، سجزی، کرج، هشتگرد، آبادان و میبد آلوده‌ترین شهرهای ایران شناخته شده‌اند، در حالی که سنجند و نهاوند هم پاک‌ترین آسمان را در میان شهرهای ایران از آن خود کرده‌اند و براساس آمار پایتخت‌ها نیز تهران بیست و سومین پایتخت آلوده جهان اعلام شد.

اندیمشک

اندیمشک به عنوان یکی از شهرهای جنوبی کشور در استان خوزستان است که آلوده‌ترین نقطه ایران را از آن خود کرده. عوامل متعددی دست به دست هم داده تا این شهر چنین مقامی را در آلودگی هوا به دست آورد. از جمله دلایل مهم این موضوع ریزگردها و گرد و غباری است که چند سال می‌شود اهواز را در برگرفته و همچنان این معضل دامن مردم اکثر شهرهای استان خوزستان را نیز گرفته و تنها اندیمشک نیست که هوا ندارد. در کنار این موضوع بارش کم باران نیز موجب شده است تا این ریزگردها در کنار آلودگی دود و دمی که ناشی از وارونگی دماست آن را تشدید کند. چند روز پیش بود که طی آماری

چند سالی می‌شود که ایران و برخی از کشورهای دنیا درگیر وارونگی دما هستند و باران‌هایی که اگر بیارند سرب‌اند. برای همین هم بسیاری از فعالان محیط‌زیست و مسؤولان مربوط در تلاش هستند راهکارهایی به دست آورند که با کمک آن تا حدودی از موج آلودگی هوا در روزهای سرد زمستان و پاییز بکاهند.

بارانی که نمی‌بارد، بادی که نمی‌وزد



هرچند تاکنون راهکارهایی مانند تعطیلی مدارس، زوج و فرد کردن ماشین‌ها، خروج کارخانه‌هایی که تولید آلودگی می‌کنند و... راهکارهایی نبوده که بتوانند به تنهایی از پس غول آلودگی هوا برآیند؛ اما به نظر می‌رسد مسؤولان راهکاری بهتر از آنچه تاکنون انجام داده‌اند نمی‌یابند، به طوری که بسیاری از کارشناسان هواشناسی نیز تنها راه خروج از معضل آلودگی را وزیدن باد می‌دانند و بارش برف و باران که در تهران آن قدر ساختمان‌سازی و بلندمرتبه‌سازی شده و جلوی بادهای غربی را گرفته است که دیگر مجالی برای وزیدن باد هم نمی‌دهد و به دلیل سال‌های خشکسالی آن‌قدرها هم امید به بارش‌های پاییزی نیست که ببارد و آلودگی را بشورد و با خود ببرد. در این گزارش اما نمی‌خواهیم به دلایل و عوامل آلودگی هوا بپردازیم و بخواهیم راهکارهایی ارائه دهیم که بارها و بارها به آنها اشاره شده و به نظر امیدی برای اجرایی شدن برخی از آنها نیست یا برخی از راهکارها دیگر شدنی نیست که شدنی شدن آنها هم متحمل هزینه بالا است.

در این گزارش می‌خواهیم تنها اشاره‌ای داشته

که این سؤال را مطرح می‌کند چرا با وجود کم بودن جمعیت اصفهان نسبت به تهران اما شاهد آلودگی بیشتری هستیم؟ صنایع و ویژگی‌های جغرافیایی و اقلیمی از جمله مهم‌ترین دلایلی است که فعالان محیط‌زیستی به آنها اشاره می‌کنند. علاوه بر این فعالیت صنایع و نیروگاه‌های مختلف، تردد خودروها و همچنین آلودگی‌هایی که به واسطه بحران آب و تشدید فرسایش بادی خاک ایجاد شده‌اند نیز موجب شده تا آلودگی این شهر تشدید شود. از آنجا که قانون عدم فعالیت صنایع در شعاع ۵۰ کیلومتری نیز در این شهر رعایت نمی‌شود آلودگی این شهر را چند برابر از حد معمول در مقایسه با نسبت جمعیتی می‌کند. که البته امید است با ایجاد قطار شهری تا حدودی میزان آلودگی هوا بر اثر تردد خودروها کاسته شود. اما در هر صورت وجود عوامل دیگر همچنان باعث شده تا گلگاه تنفسی این شهر را ببندد و نگذارد آلودگی دست از سر این شهر تاریخی بردارد.

اعلام شد اندیمشک شاخص کیفی هوایش به ۱۵۳ رسیده است که نسبت به شهرهای دیگر این استان بیشتر بوده و نگرانی‌ها را بیشتر کرده است.

مشهد

مشهد نیز از جمله ابرشهرهای ایران است که با آلودگی دست و پنجه نرم می‌کند و شاخص کیفی هوای آن از پایتخت بیشتر است. با این حال همیشه تحت‌الشعاع آلودگی تهران چندان مطرح نشده و تصور کسانی که در مشهد زندگی نمی‌کنند این است که این شهر از هوای خوبی بهره‌مند است. اما علت آلودگی این شهر شمال شرقی کشور چیست؟ یکی از اصلی‌ترین موضوعاتی که موجب شده تا آلودگی هوا در این شهر تشدید شود وجود واحدهای سیمان، گچ، آسفالت، ایزوگام و دیگر واحدهای بزرگ آلاینده است که فعالیت این واحدها در روزهای سرد سال که پدیده وارونگی دما و کاهش بارندگی وجود دارد موجب می‌شود تا این آلودگی از این شهر دور نماند. پدیده «قره قوم» نیز موضوع دیگری است که مسؤولان مشهدی به آن اشاره کرده‌اند. گرد و غباری که از عراق، افغانستان و به تازگی از صحرای قره‌قوم ترکمنستان به ایران وارد می‌شود به نظر می‌رسد این روزها مشکلاتی را برای هوای مشهد هم به‌وجود آورده.

اصفهان

اصفهان هم شهر دیگری است که در آلودگی هوا از پایتخت کشور پیشی گرفته است. به طوری



سند برگ سبز و سند کمپانی خودرو رنو لوگان L90 ، مدل ۹۱، رنگ مشکی، به شماره انتظامی ۲۸۷ ق ۱۵۲-ایران ۴۶، شماره موتور W123025 و شماره شاسی NAPLSRALDA1179685 به‌نام پارسا مهدوی سسمای مفقود گردیده و فاقد اعتبار است.

سند کمپانی و برگ سبز و کلیه اسناد انتقالی خودرو سواری پژو ROA، مدل ۱۳۸۷، به رنگ نوک مدادی متالیک، به شماره انتظامی ۶۶۵۷۷-ایران ۵۳، شماره موتور 11686105250 و شماره شاسی 61224443 به‌نام معصومه حاتمی مفقود گردیده و فاقد اعتبار است.

برگ سبز کامیون کمپرسی فوتون به شماره پلاک ۴۵۸-ایران ۴۱۷، به رنگ سفید روغنی، مدل ۱۳۸۹، به شماره شاسی NADV9JE618E028180 و به شماره موتور HC563108PA15 مربوط به شهرداری راین مفقود گردیده و از درجه اعتبار ساقط می‌باشد.

کارت و برگ سبز مزدا تک کابین به شماره پلاک ۷۵۲ب۲۹-ایران ۴۵، به رنگ قره‌ای متالیک، مدل ۱۳۸۹، به شماره موتور 126987 و شماره شاسی 23964D18 مربوط به شهرداری راین مفقود گردیده و از درجه اعتبار ساقط می‌باشد.